

BEROEPSKWALIFICATIE

Plaatser boven- en ondergrondse leidingen

//////////////////////////////////////
BK-0153-2

1. Globaal

1.1 TITEL

Plaatser boven- en ondergrondse leidingen

Deze benaming wordt gebruikt in de Competent-fiche F160501 Plaatser boven- en ondergrondse kabels en leidingen.

1.2 DEFINITIE

De plaatser boven- en ondergrondse leidingen plaatst leidingen en buizen in een distributienetwerk teneinde het distributienetwerk aan te leggen, te vernieuwen, uit te breiden.

1.3 AFBAKENING

toepassing op minstens twee van de volgende leidingen: elektriciteit, (openbare) verlichting, dataleidingen, waterleidingen, gasleidingen

1.4 NIVEAU (VKS EN EQF)

2

1.5 JAAR VAN ERKENNING

versie 2, 2021

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Competentie 1:

Bereidt aanleg- en montagewerkzaamheden voor en richt de werklocatie in op basis van de verkregen instructies en (nutsleidingen-)plan

- Zet de verkregen instructies van de werfleider om in uit te voeren werkzaamheden

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van procedures om putten en sleuven te graven en te verdichten
- Kennis van procedures en instructies voor het plaatsen van omhulsels, kabels beschermbuizen en/of wachtbuizen

Competentie 2:

Werkt op hoogte

- Gebruikt ladders, steigers en hoogwerkers volgens de veiligheidsregels
- Plaatst ladders
- Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van code van goede praktijk van werken op hoogte
- Kennis van grenzen van bevoegdheden
- Kennis van werkinstructie hoogwerker

Competentie 3:

Beveiligt de eigen werkplek en de omgeving ervan (signalisatie, ...)

- Brengt verkeerssignalisatie aan voor de beveiliging van de werkplek zowel voor boven- als ondergrondse werkzaamheden
- Bakent de werkzone af met kegels, hekken, lichten, verkeersborden, ...
- Voorziet doorgangen voor voetgangers en toegangen voor vrachtwagens
- Voorziet toegangen tot woningen en andere gebouwen tijdens de werken
- Verbetert de beveiliging aan de hand van een last minute visuele controle

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis elektriciteit voor werkzaamheden (in principe buiten spanning) in de nabijheid van nutsleidingen
- Basiskennis van de procedure voor werkplekvrijgave
- Kennis van veiligheidsregels- en procedures rond de werkzaamheden
- Kennis van gevaren verbonden aan werkzaamheden in de omgeving van nutsleidingen

Competentie 4:

Reinigt en ruimt arbeidsmiddelen, gereedschappen en beschermingsmiddelen (CBM's en PBM's) op

- Ruimt op en reinigt het materieel volgens de voorschriften
- Voert onderhoudswerkzaamheden uit op kleine, persoonlijke arbeidsmiddelen
- Draagt zorg voor de eigen gereedschappen en meetmiddelen
- Controleert zijn persoonlijke beschermingsmiddelen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de toe te passen milieuvoorschriften in verband met afval scheiden en sorteren
- Kennis van procedures en gebruiks- en onderhoudsinstructies voor de arbeidsmiddelen

Competentie 5:

Bevoorraadt de werkplek met het nodige materieel

- Voorziet het nodige materieel (arbeidsmiddelen) op de werkplek
- Brengt de nodige materialen naar de locaties op de werkplek volgens de gangbare procedures en werkinstructies

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van procedures en gebruiks- en onderhoudsinstructies voor de arbeidsmiddelen

Competentie 6:

Graaft sleuven of delft putten met behulp van de daartoe bestemde middelen

- Breekt bestaande bestrating zorgvuldig en op een veilige manier op met behulp van manueel of mechanisch gereedschap
- Maakt op een veilige manier putten en sleuven op gevraagde breedte en diepte, aan de hand van de instructies van de werkplekverantwoordelijke
- Verwijdert objecten uit de sleuf die de leidingen zouden kunnen beschadigen
- Stelt onregelmatigheden in de ondergrond vast en geeft ze door aan de werkplekverantwoordelijke
- Bedient de arbeidsmiddelen op een veilige manier

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis elektriciteit voor werkzaamheden (in principe buiten spanning) in de nabijheid van nutsleidingen
- Kennis van veiligheidsregels- en procedures rond de werkzaamheden
- Kennis van procedures en gebruiks- en onderhoudsinstructies voor de arbeidsmiddelen
- Kennis van procedures om putten en sleuven te graven en te verdichten

Competentie 7:

Verdicht de put en herstelt voorlopig de bestrating, voetpaden,...

- Bedient arbeidsmiddelen
- Brengt de juiste afschermingen en merktekens in de sleuven aan bij het dichten van de sleuven en putten
- Verdicht de uitgravingen met het gepaste materieel
- Damt indien nodig het oppervlak af
- Herstelt de werkplek voorlopig, in afwachting van definitieve herstelling

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis elektriciteit voor werkzaamheden (in principe buiten spanning) in de nabijheid van nutsleidingen
- Kennis van veiligheidsregels- en procedures rond de werkzaamheden
- Kennis van procedures om putten en sleuven te graven en te verdichten

Competentie 8:

Hanteert de vastliggende volgorde van de aan te leggen nutsleidingen

- Plaast de nutsleidingen in de sleuf op basis van de voorgeschreven volgorde

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de specifieke plaatsingstechnieken en volgorde voor minstens twee van de nutsleidingen
- Kennis van procedures en instructies voor het plaatsen van omhulsels, kabels beschermbuizen en/of wachtbuizen

Competentie 9:

Staat in voor de orde en netheid tijdens en na uitvoering van de werkzaamheden

- Verwijdert afval en vuil bij het verlaten van de bouwplaats
- Heeft aandacht voor veiligheid en milieu, ook t.o.v. derden

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de toe te passen milieuvoorschriften in verband met afval scheiden en sorteren
- Basiskennis van de procedure voor werkplekvrijgave
- Kennis van veiligheidsregels- en procedures rond de werkzaamheden
- Kennis van procedures en gebruiks- en onderhoudsinstructies voor de arbeidsmiddelen

Competentie 10:

Helpt bij de controle van de installatie tijdens verschillende realisatiefasen

- Biedt hulp bij het testen van de leiding
- Voert een visuele controle uit op uitgevoerde werken en de geplaatste materialen
- Controleert de kabels en de kabeleinden vooraleer ze te plaatsen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de procedure voor werkplekvrijgave
- Kennis van de specifieke plaatsingstechnieken en volgorde voor minstens twee van de nutsleidingen
- Kennis van procedures en instructies voor het plaatsen van omhulsels, kabels beschermbuizen en/of wachtbuizen

Competentie 11:

Wisselt informatie uit met collega's op een constructieve en vriendelijke wijze

- Vult werkrapport in en aan

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van de procedure voor werkplekvrijgave
- Basiskennis van communicatietechnieken

- Basiskennis van het gebruik van bedrijfseigen software
- Kennis van veiligheidsregels- en procedures rond de werkzaamheden

Competentie 12:

Helpt de aansluiter bij aansluitwerkzaamheden

- Voert de voorbereidende werken uit aan de hand van de instructies van de aansluiter (bv: put maken, materiaal aanbrengen, ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van procedures om putten en sleuven te graven en te verdichten
- Kennis van de specifieke plaatsingstechnieken en volgorde voor minstens twee van de nutsleidingen
- Kennis van procedures en instructies voor het plaatsen van omhulsels, kabels beschermbuizen en/of wachtbuizen

Competentie 13:

Plaatst leidingen, kabels, beschermbuizen en wachtbuizen in de sleuven (ondergronds) zonder ze onderling te verbinden voor minstens twee van de volgende leidingen: elektriciteit ondergronds, (openbare) verlichting, dataleidingen, waterleidingen, gasleidingen

- Plaatst leidingen, kabels, beschermbuizen en wachtbuizen op de juiste diepte en in de juiste volgorde
- Manipuleert omhulsels en kabels volgens procedures en instructies
- Hanteert hiertoe het nodige gereedschap op een veilige en correcte manier

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van de specifieke plaatsingstechnieken en volgorde voor minstens twee van de nutsleidingen
- Kennis van procedures en instructies voor het plaatsen van omhulsels, kabels beschermbuizen en/of wachtbuizen

Competentie 14:

Bevestigt en regelt een kabel of leiding en zijn accessoires (bovengronds en ondergronds) voor minstens twee van de volgende: elektriciteit bovengronds, (openbare) verlichting, dataleidingen, waterleidingen en gasleidingen ondergronds

- Graaft putten voor het plaatsen van palen volgens mondelinge instructie
- Bevestigt en monteert garnituren om de kabels vast te hechten aan de paal
- Plaatst en bevestigt ankerbouten en bewapeningsnetten
- Hijst indien nodig kabels en accessoires
- Plaatst bovengrondse kabels en werkt ze af volgens de gegeven opdracht
- Hangt loopwielen aan de palen voor het geleiden van de kabels
- Spant kabels op met behulp van een (kabel)spanner en dit in overeenstemming met de werkinstructies
- Monteert de kabels op de daartoe bestemde plaats
- Zorgt ervoor dat de kabel bij het afrollen niet over de grond schuift om beschadiging van de isolatie te voorkomen
- Voert indien nodig werkzaamheden uit aan de bovengrondse leidingen, zowel laagspanning, tv-distributie als openbare en andere verlichting, ...

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van procedures om putten en sleuven te graven en te verdichten
- Kennis van de specifieke plaatsingstechnieken en volgorde voor minstens twee van de nutsleidingen
- Kennis van procedures en instructies voor het plaatsen van omhulsels, kabels beschermbuizen en/of wachtbuizen

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis elektriciteit voor werkzaamheden (in principe buiten spanning) in de nabijheid van nutsleidingen
- Basiskennis van de toe te passen milieuvoorschriften in verband met afval scheiden en sorteren
- Basiskennis van de procedure voor werkplekvrijgave
- Basiskennis van communicatietechnieken
- Basiskennis van het gebruik van bedrijfseigen software

- Kennis van veiligheidsregels- en procedures rond de werkzaamheden
- Kennis van procedures en gebruiks- en onderhoudsinstructies voor de arbeidsmiddelen
- Kennis van procedures om putten en sleuven te graven en te verdichten
- Kennis van gevaren verbonden aan werkzaamheden in de omgeving van nutsleidingen
- Kennis van de specifieke plaatsingstechnieken en volgorde voor minstens twee van de nutsleidingen
- Kennis van procedures en instructies voor het plaatsen van omhulsels, kabels beschermbuizen en/of wachtbuizen
- Kennis van code van goede praktijk van werken op hoogte
- Kennis van grenzen van bevoegdheden
- Kennis van werkinstructie hoogwerker

Cognitieve vaardigheden

- Zet de verkregen instructies van de werfleider om in uit te voeren werkzaamheden
- Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden
- Brengt verkeerssignalisatie aan voor de beveiliging van de werkplek zowel voor boven- als ondergrondse werkzaamheden
- Voorziet doorgangen voor voetgangers en toegangen voor vrachtwagens
- Voorziet toegangen tot woningen en andere gebouwen tijdens de werken
- Verbeterd de beveiliging aan de hand van een last minute visuele controle
- Draagt zorg voor de eigen gereedschappen en meetmiddelen
- Controleert zijn persoonlijke beschermingsmiddelen
- Voorziet het nodige materieel (arbeidsmiddelen) op de werkplek
- Bedient de arbeidsmiddelen op een veilige manier
- Brengt de juiste afschermingen en merktekens in de sleuven aan bij het dichten van de sleuven en putten
- Heeft aandacht voor veiligheid en milieu, ook t.o.v. derden
- Biedt hulp bij het testen van de leiding

- Voert een visuele controle uit op uitgevoerde werken en de geplaatste materialen
- Controleert de kabels en de kabeleinden vooraleer ze te plaatsen
- Vult werkrapport in en aan
- Voert de voorbereidende werken uit aan de hand van de instructies van de aansluiter (bv: put maken, materiaal aanbrengen, ...)
- Plaatst bovengrondse kabels en werkt ze af volgens de gegeven opdracht
- Zorgt ervoor dat de kabel bij het afrollen niet over de grond schuift om beschadiging van de isolatie te voorkomen
- Voert indien nodig werkzaamheden uit aan de bovengrondse leidingen, zowel laagspanning, tv-distributie als openbare en andere verlichting, ...

Probleemoplossende vaardigheden

- Stelt onregelmatigheden in de ondergrond vast en geeft ze door aan de werkplekverantwoordelijke

Motorische vaardigheden

- Gebruikt ladders, steigers en hoogwerkers volgens de veiligheidsregels
- Plaatst ladders
- Bakent de werkzone af met kegels, hekken, lichten, verkeersborden, ...
- Ruimt op en reinigt het materieel volgens de voorschriften
- Voert onderhoudswerkzaamheden uit op kleine, persoonlijke arbeidsmiddelen
- Brengt de nodige materialen naar de locaties op de werkplek volgens de gangbare procedures en werkinstructies
- Breekt bestaande bestrating zorgvuldig en op een veilige manier op met behulp van manueel of mechanisch gereedschap
- Maakt op een veilige manier putten en sleuven op gevraagde breedte en diepte, aan de hand van de instructies van de werkplekverantwoordelijke
- Verwijdert objecten uit de sleuf die de leidingen zouden kunnen beschadigen
- Bedient arbeidsmiddelen
- Verdicht de uitgravingen met het gepaste materieel
- Damt indien nodig het oppervlak af
- Herstelt de werkplek voorlopig, in afwachting van definitieve herstelling
- Plaatst de nutsleidingen in de sleuf op basis van de voorgeschreven volgorde
- Verwijdert afval en vuil bij het verlaten van de bouwplaats
- Plaatst leidingen, kabels, beschermbuizen en wachtbuizen op de juiste diepte en in de juiste volgorde
- Manipuleert omhulsels en kabels volgens procedures en instructies
- Hanteert hiertoe het nodige gereedschap op een veilige en correcte manier
- Graaft putten voor het plaatsen van palen volgens mondelinge instructie
- Bevestigt en monteert garnituren om de kabels vast te hechten aan de paal
- Plaatst en bevestigt ankerbouten en bewapeningsnetten
- Hijst indien nodig kabels en accessoires
- Hangt loopwielen aan de palen voor het geleiden van de kabels
- Spant kabels op met behulp van een (kabel)spanner en dit in overeenstemming met de werkinstructies
- Monteert de kabels op de daartoe bestemde plaats

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend op werkplekken binnen ondernemingen voor openbare werken, transport, elektriciteitsdistributie, telecommunicatie, soms in samenspraak met de klanten.
- De activiteiten kunnen plaatsvinden op hoogte of in sleuven en het dragen van lasten impliceren.
- De beroepsbeoefenaar kan worden blootgesteld aan omgevingsrisico's (lawaai, stof, trillingen, warmte, regen, koude) en werkt frequent in een ruimtelijk beperkte werkplek. Deze risico's worden beperkt door het verplicht gebruik van PBM's en CBM's en andere preventiemaatregelen.
- De beroepsbeoefenaar kan blootgesteld worden aan de verkeerssituatie.
- Het beroep houdt verplaatsingen naar werven in.
- De handelingen en opdrachten zijn hoofdzakelijk wederkerend in een zelfde volgorde en deze gebeuren steeds in een vergelijkbare en vertrouwde context.
- De volgorde van de taken ligt vast in een planning en werkinstructies.
- Uit te voeren taken zijn steeds afhankelijk van de onder aanneming of het bedrijf.
- De beroepsbeoefenaar werkt in principe zoveel als mogelijk buiten spanning.
- De beroepsbeoefenaar plaatst steeds leidingen die gasloos zijn.

Handelingscontext

- De beroepsbeoefenaar stelt, afhankelijk van de bedrijfscontext, repetitieve vergelijkbare handelingen.
- De beroepsbeoefenaar draagt zorg voor de toegewezen gereedschappen en meetmiddelen.
- De beroepsbeoefenaar heeft steeds aandacht voor een correcte houding en communicatie ten aanzien van de opdrachtgever en derden.
- De beroepsbeoefenaar heeft steeds speciale aandacht voor de veiligheid tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Hiertoe bedient hij/ zij de arbeidsmiddelen steeds op een veilige manier, verbetert hij/ zij de beveiliging aan de hand van visuele controle en let hij/zij op dat er geen leidingen of omgevingselementen beschadigd worden.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de opdracht: de gekregen instructies en planning omzetten in uit te voeren werkzaamheden, het plaatsen van leidingen.

Is gebonden aan

- werkinstructies en procedures, de veiligheids- en kwaliteitsvoorschriften, instructies van de leidinggevende, werkplannen.

Doet beroep op

- de werkplekleider bij onregelmatigheden, risico's of problemen.

Verantwoordelijkheid

- Het voorbereiden van de aanleg- en montagewerkzaamheden en inrichting van werklocatie
- De beveiliging van de werkplek en de omgeving (signalisatie, ...)
- De reiniging en ordening van de arbeidsmiddelen, gereedschappen en beschermingsmiddelen (CBM's en PBM's)
- De bevoorrading van de werkplek met het nodige materieel
- Het graven of delven van sleuven en putten
- De plaatsing van leidingen in de sleuven, zonder ze onderling te verbinden: elektriciteit, verlichting, data, gas of water
- De voorlopige herstelling van de werkplek
- Het nastreven van de kwaliteitseisen bij het uitvoeren van de werkzaamheden, zowel de opdrachtgevers indachtig als de klanten
- Het contacteren van de werkplekverantwoordelijke bij onregelmatigheden
- Het helpen van de aansluiter bij aansluitwerken

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden vereist.